

Samrådsredogörelse Detaljplan för Backtimjan 1 i stadsdelen Hässelby Villastad, Dp 2017-13215

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	3
Förslagets syfte och huvuddrag	3
Hur samrådet bedrivits	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden	3
Allmänt om samrådet och planprocessen	3
Allmänt om förslaget och utvecklingen	4
Arkitektur och gestaltning	4
Olägenheter för grannar	5
Parker och grönområden	5
Gator och trafik	5
Teknisk försörjning	6
Miljö- och klimataspekter	7
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	7
Föreslagna förändringar	8
Inkomna synpunkter	8
Statliga och regionala myndigheter och förbund	9
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	10
Övriga remissinstanser	13
Sakägare enligt fastighetsförteckning	14
Övriga, ej sakägare	31

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planen syftar till att möjliggöra 63 nya lägenheter i varierande storlekar hörnet av Backtimjegränd och Rådisvägen i Hässelby villastad föreslås. Planförslaget är ett bidrag till att uppfylla Stockholms bostadsmål och tillföra nya blandade boendemiljöer i ett område som domineras av låga radhus. Planförslaget sändes ut på samråd 2019-08-27 - 2019-10-08. Under samrådet har 66 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser är negativa till planförslaget och framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller den valda typologin, våningshöjden och exploateringsgraden. Andra remissinstanser tillstyrker förslaget med vissa justeringar, bland annat önskas mer resonemang om dagvatten och en tydligare höjdsättning av marken för att minska risken för översvämning. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter önskar att förslaget stoppas helt. De anser att den planerade byggnaden inte passar med övrig bebyggelse, ger försämrade solförhållanden för de närliggande husen och att de tar bort en viktig gräsyta som används flitigt av de boende i området. En stor oro är att trafiken kommer att öka märkbart med parkeringsproblem som följd. Några sakägare kan acceptera en ny byggnad på platsen, men då i 2-3 våningar.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet har ett antal frågor studerats vidare i det fortsatta planarbetet: byggnadens höjd och placering, skuggning på omgivningen, parkeringsbehov och ökad förgårdsmark. I tillägg har dagvattenhanteringen setts över och markförhållandena undersökts mer noggrant.

Den största förändringen som kontoret föreslår är att byggnadens L-formade del sänks till fyra våningar istället för fyra våningar plus inredd vind. Dessutom vrids byggnaden så att öppningen i det halvslutna kvarteret hamnar i sydväst vid Rådisvägen istället för som tidigare helt i syd mot korsningen Backtimjegränd och Rådisvägen. Vridningen och sänkningen av byggnaden medför att skuggningen och det visuella intrycket minskar framförallt för de intilliggande husen på Rådisvägen. Kontoret anser även att det är lämpligare att placera den högsta delen av byggnaden i korsningen Backtimjegränd och Rådisvägen där avståndet till befintliga hus är längre.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att skapa möjlighet för ca 63 nya lägenheter i ett flerbostadshus. Den nya byggnaden ska bilda en god helhet med befintlig bebyggelse som domineras av låga radhus. Gestaltningen ska vara kvalitativ och ge identitet till platsen, men samtidigt vara i harmoni med befintlig bebyggelse vad gäller material och färgskala. Det är viktigt att bostadsgården och marken runtomkring byggnaden får en omsorgsfull gestaltning.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2019-08-27 - 2019-10-08. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget Planförslaget visas i Fyrkanten i Teknisk Nämndhuset Fleminggatan 4, Planförslaget visas även i Hässelby villastads bibliotek på Lövköjsgränd 12 i Hässelby, samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annonser om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i Västerort 27 augusti 2019. Samrådsmöte hölls 2019-09-12 i Hässelby villastads bibliotek på Lövköjsgränd 12 i Hässelby där ca 45 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Några sakägare anser att samrådsmötet var dåligt arrangerat och påpekar att blanketten för synpunkter innehöll ett tryckfel med sista inlämningsdatum. Många sakägare undrar också hur det kan vara möjligt att nuvarande stadsplan åsidosätts.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Samrådsmöte hölls i form av ett öppet hus där besökare kunde ställa frågor och ta del av planhandlingarna. Det var tyvärr aldrig aktuellt att hålla en presentation. Tryckfelet på samrådsblanketten uppmärksammades på mötet av Stadsbyggnadskontoret som informerade alla besökare att det var 8 oktober, och inte 6 oktober, som gällde som sista dag för inlämning av synpunkter.

Nuvarande stadsplan medger inte byggande av bostäder och det är därför som Stadsbyggnadskontoret nu föreslår att göra en ny detaljplan som möjliggör bostäder. Detta är ett vanligt förfarande som oftast sker vid nybyggnation.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Av de enskilda personer som inkommit med synpunkter är merparten negativa till förslaget och önskar tydligt att det ska stoppas eftersom de anser att det innebär en stor förändring i deras område och livsmiljö

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Det råder stor brist på bostäder i Stockholm och den utpekade platsen anses lämplig för att pröva en bebyggelse.

Arkitektur och gestaltning

Många remissinstanser har synpunkter på förslagets gestaltning. Skönhetsrådet tycker att det i för stor utsträckning utgår från ett exploateringsperspektiv och inte från platsens förutsättningar. De föreslår istället att uppföra radhus, i samklang med den omgivande bebyggelsen, eller ett smäckrare flerbostadshus med betydligt mindre fotavtryck. Kulturförvaltningens stadsutvecklingsenhet bedömer att det föreslagna flerbostadshuset är gestaltningsmässigt främmande för områdets karaktär. Stadsdelsnämnden är tveksam till den föreslagna volymen. Trafikkontoret anser att förslaget är en så kallad frimärksplan som inte passar in i helheten.

Stadsbild

De flesta sakägare anser att förslaget inte passar in med befintlig bebyggelse i närområdet som består av radhus, atriumhus och enfamiljshus, i en eller två våningar.

Kulturmiljö

Samfundet St. Eriks anser att en kulturhistorisk konsekvensanalys bör tas fram för att få kunskap om kulturmiljön och därmed ge möjlighet till en god utformning av ny bebyggelse

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Förslaget innebär att radhusområdet kompletteras med en mer blandad bebyggelse. De nya lägenheterna kan fungera till exempel för yngre som vill flytta ut från sina föräldrar men ändå bo kvar i närområdet, och även för äldre som inte har behov av egen trädgård längre och som söker ett mindre boende i området. Med byggnadens fyra våningar skapas en skalförskjutning och ändring av områdets låga silhuett. Bedömningen är att det i övrigt enhetliga området klarar en ny högre byggnad som förändrar skalan. Intilliggande byggnader är utan kulturhistorik klassificering och

kontoret anser inte att en kulturhistorisk konsekvensanalys är nödvändig med tanke på att området är byggt på 1960-talet och att det saknar höga arkitektoniska värden. Den tillkommande bebyggelsen ska inordna sig i den befintliga färgskalan och till granskningen ska val av liknande material och kulör som omgivningen säkerställas genom planbestämmelser.

Olägenheter för grannar

Flera sakägare anser att förslaget innebär ökad insyn på sina fastigheter, mer skugga på sina tomter och även på den intilliggande bollplanen. Vissa sakägare menar även att de som flyttar in i den nya byggnaden kommer att försämra harmonin i området.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Till granskningen har byggnaden sänkts och fotavtrycket förändrats så att skuggningen minskar. Vilka som flyttar in i den nya byggnaden är inte en planfråga

Parker och grönområden

Många sakägare är upprörda över att en grönyta tas i anspråk. Enligt flera personer så används gräsytan till fotboll, drakflygning, hundrastning, pulkaåkning, picknick mm.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Platsen består till största delen av en öppen gräsyta med buskar och några mindre träd, och bedöms inte ha några stora naturvärden. Alldeles intill denna grönyta finns det flera liknande gräsytor samt en bollplan och lekplats. Behovet av ytor för nämnda aktiviteter bedöms därmed vara tillgodosett i närområdet. De träd och buskar som tas bort ska ersättas genom nyplantering.

Gator och trafik

Biltrafik och parkering

Många sakägare anser att förslaget kommer att leda till ökad biltrafik i närområdet och att antalet parkeringsplatser i förslaget är för få vilket kommer leda till parkeringssvårigheter. Skönhetsrådet är kritiska till att omvandla parkmark till yta för markparkering.

Gång- och cykeltrafik

Trafikkontoret påpekar att den nya gångvägens bakom carporten kan upplevas som en otrygg miljö då man färdas bakom en vägg. Den nya gångvägen ansluter inte heller till den befintliga på motsatt sida Backtimjegränd på ett naturligt sätt. Denna lösning behöver ses över så den blir mer trygg och funktionell.

Kollektivtrafik

Många sakägare påpekar bristen på bra kollektivtrafik i området.

Tillgänglighet

Rådet för funktionshinderfrågor påpekar att ramperna till bostadsgården är planerade enligt lag men det vore bra om de kunde vara lite mindre branta.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att närheten till kollektivtrafik är relativt dålig, men det är inte möjligt att påverka inom ramen för denna detaljplan. Parkeringsstalet på 0,6 utgår från dokumentet "Riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal i Stockholms stad". För att motivera det relativt låga parkeringsstalet så föreslås flera mobilitetsåtgärder som till exempel:

- *Cykelparkeringar av god standard.*
- *Attraktiva, trygga och lätt nåbara cykelrum i markplan.*
- *Förbättrade cykelfaciliteter som reparationsplats, fast cykelpump, dörrautomatik till cykelrum samt laddningsplatser för el-cyklar.*
- *Närhet till större cykelstråk.*
- *Subvention av månadskort för kollektivtrafik under det första året efter inflyttning.*

Carporten ska vara genomsläpplig delvis för ökad trygghet, vilket säkerställs med planbestämmelse.

Den föreslagna vridningen av byggnaden med flyttad öppning gör det lättare att klara tillgängligheten och gör att ramper inte behövs i samma utsträckning.

Teknisk försörjning**Vattenförsörjning, spillvatten**

Stockholm Vatten & Avfall (SVOA) meddelar att anslutning för vatten, spillvatten och dagvatten kan ordnas mot Backtimjegränd.

Dagvatten och risk för översvämning

Länsstyrelsen vill se en höjdsättning av marken och efterfrågar en tydligare beskrivning av hur man avser att hantera översvämningensrisken till följd av lågpunkten vid planområdets nordöstra del.

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden (MHN) anser också att planhandlingarna behöver justeras och kompletteras vad gäller 100-årsregn. MHN anser även att det vid fortsatta val av

dagvattenåtgärder, åtgärdernas placering och höjdsättning av planområdet bör fokuseras på att rena dagvatten från den planerade parkeringen.

Avfallshantering

Stockholm Vatten och Avfall ser positivt på att det planeras för ett maskinellt insamlingssystem i form av bottentömmande behållare. De är även mycket positiva till att det planeras för kompletterande miljörum.

Räddningstjänst

SSBF anser det vara problematiskt att vissa lägenheterna utryms med höjdfordon och övriga via TR2 trapphus, och avråder starkt till att utforma utrymningen på ett sådant sätt.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planbeskrivningen ska uppdateras med förklaringar om markens höjdsättning för att hindra att marken svämmas över.

Inför granskningen ska åtkomligheten för räddningstjänsten säkerställas och beskrivas tydligare.

Miljö- och klimataspekter

Förorenad mark

Länsstyrelsen tycker att kommunen till granskningsskedet behöver utreda och avgränsa föroreningssituationen i mark- och grundvatten. Detta med avseende på ogräsmedel och andra ämnen som härrör från handelsträdgårdsverksamhet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Inför granskningen ska kompletterande provtagningar utföras för att kartlägga föroreningssituationen i plan och djup.

Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten eftersom näringsämnen eller förorenande ämnen inte tillförs Görväln-Mälaren.

Det dagvatten som inte infiltrerar, leds via områdets nordöstra del, till dagvattenledningar under Backtimjegränd och vidare genom ett duplikatssystem till Lövstafjärden.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Sakägare och boende har framfört synpunkter och beskriver oro för att förslaget medför negativa konsekvenser med ökad skuggning och visuell påverkan, intrång i en uppskattad grönyta, försämrad

möjlighet till rekreation och spontanidrott, försämrade trafiksituation och brist på parkeringsplatser.

Stadsbyggnadskontoret kan konstatera att förslaget medför viss påverkan för de närboende, med avseende på visuell påverkan, skuggning samt intrång i grönyta. Samtidigt är behovet av nya bostäder stort, och stadsbyggnadskontoret anser att gräsytan är lämplig för exploatering. Kontorets bedömning är också att föreslagen byggnadshöjd är lämplig på platsen om vissa justeringar genomförs.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare:

- Byggnadens höjd och placering
- Minskad skuggning och visuell inverkan på omgivningen
- Parkeringslösning
- Höjdsättning av marken
- Markförhållanden
- Ökad förgårdsmark
- Carportens utformning

Kontoret föreslår att förslaget ändras så att den nya byggnaden delvis sänks till fyra våningar istället för fyra våningar plus inredd vind. Dessutom vrids bostadshuset så att öppningen i det halvslutna kvarteret placeras i sydväst vid Rådisvägen istället för som tidigare helt i syd mot korsningen Backtimjegränd och Rådisvägen. Vridningen och sänkningen av byggnadshöjden medför att skuggningen och det visuella intrycket minskar framförallt för de intilliggande husen på Rådisvägen. Kontoret bedömer även att det är lämpligare att placera den högsta delen av byggnaden i korsningen Backtimjegränd och Rådisvägen där avståndet till befintlig bebyggelse är längre.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2017-13215. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen vill se en höjdsättning av marken och efterfrågar en tydligare beskrivning av hur man avser att hantera översvämningsrisken till följd av lågpunkten vid planområdets nordöstra del. Nödvändiga åtgärder för att säkerhetsställa att översvämningsrisken är omhändertagen, ska beskrivas i planbeskrivningen och om möjligt regleras i plankartan. Viktigt att beakta för kommunen är även att vattnet inte får avrinna så att övriga byggnader och viktig infrastruktur utanför planområdet blir översvämmade samt att tillgänglighet för räddningstjänst och ambulans på vägarna intill planområdet säkerhetsställs för ett 100-årsregn.

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att kommunen till granskningsskedet behöver utreda och avgränsa föroreningssituationen i mark- och grundvatten. Detta med avseende på bekämpningsmedel och andra ämnen som härrör från handelsträdgårdsverksamhet. Kommunen behöver även utföra en riskbedömning utifrån resultatet av undersökningarna.

Markstabilitet

I planbeskrivningen finns information gällande nuvarande geotekniska förhållanden. Kommunen har även tagit fram en markteknisk undersökning (Geosigma AB, 2018-04-20) som redogör för de geotekniska förutsättningarna på platsen. Planbeskrivningen saknar dock information om resultatet av den marktekniska undersökningen samt ett ställningstagande avseende om stabilitetsproblem föreligger eller inte. Kommunen bör även tydliggöra för vilket underlag som bedömningen gjorts utifrån.

Storstockholms Brandförsvär

SSBF har inte hittat några riskkällor i närheten till aktuellt planområde som bedöms kunna medföra förhöjda risknivåer.

Framkomlighet/Tillgänglighet

Enligt planbeskrivning framgår det att vissa lägenheterna utryms med höjdfordon och övriga via TR2 trapphus. Att utrymning dimensioneras med olika lösningar anser SSBF vara problematiskt i praktiken och avråder starkt till att utforma utrymningen på ett sådant sätt. Dessutom utifrån förslagen planlösning finns det lägenheter inom varje trapphus som inte går att komma åt med räddningstjänsten stegutrustning och därmed behöver dessa dimensioneras utan räddningstjänstens hjälp, ett alternativ är att samtliga trapphus är av typ TR2. SSBF ställer sig positiva till om

utrymningen för hela fastigheten dimensioneras utan räddningstjänstens hjälp. SSBF anser att det bör förtydligas i planbeskrivningen och skrivas in som planbestämmelse i plankarta. Detta för att skyddsåtgärden ska bli juridiskt bindande och vara giltig över tid. Om planlösningen ändras så att räddningstjänstens stegutrustning är en förutsättning behöver åtkomligheten säkerställas. Det ser bland annat svårt ut att komma åt vid parkeringen p.g.a. bilar/parkering, träd och långt avstånd. SSBF:s möjligheter att hjälpa till vid stegutrymning beskrivs närmare i vägledningsdokument VL2014-094.

Storstockholms lokaltrafik (SL)

Trafikförvaltningen har ingen erinran mot planförslaget.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra i rubricerat ärende.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Luftfartsverket

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten har följande erinran till upprättat planförslag. Befintlig detaljplan som berörs av planförslaget är Pl 7317 och ej Pl. 3846 och Pl. 3765, dvs befintlig detaljplan Pl 7317 upphävs för den delen som berörs av planen. Även tomtindelning, akt B 149/1967, upphävs. Under stycket fastighetsbildning, rubriken fastighetsrättsliga frågor, ska det i flytande textform framgå att del av Backtimjan 1 förs över till Hässelby Villastad 14:35 för att där utgöra mark för allmänt ändamål (gata)

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Förvaltningen är i huvudsak positiv till planförslaget men är tveksam till den föreslagna exploateringsvolym. Förvaltningen föreslår därför att planen begränsas till en lägre totalhöjd för att på så sätt bättre anpassa den nya bebyggelsen i befintlig stadsmiljö av småhusbebyggelse. I övrigt anser förvaltningen att planförslaget innehåller många bra kvalitetshöjande delar i den föreslagna boendemiljön som möjliggör en bra avvägning mellan ett effektivt markutnyttjande och behovet av en hälsosam boendemiljö.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN)

MHN bedömer att föreslagen bebyggelse är väl planerad ur miljösynpunkt samt att frågor kopplat till bland annat buller och

naturvärden har hanterats på ett tillfredsställande sätt.
Planhandlingarna behöver dock justeras och kompletteras vad gäller 100-årsregn.

MHN anser även att det vid fortsatta val av dagvattenåtgärder, åtgärdernas placering och höjdsättning av planområdet bör fokuseras på att rena dagvatten från den planerade parkeringen.

De upplyser också om att de upptäckta markföroreningarna ska anmälas till miljöförvaltningen genom att fylla i blanketten "Underrättelse om förorenad mark eller fastighet".

Trafikkontoret

Trafikkontoret anser att detaljplaneförslaget ligger i linje med översiktsplanen. Det är positivt att gångbanan på Backtimjegränd breddas till 2.5 meter. Det skall framgå i planförslaget att även gångbanan längs Rådisvägen breddas.

Antalet cykelparkeringsplatser behöver vara minst 3 platser per 100 kvm BTA med anledning av ett relativt lågt p-tal för bilar samt bristande kollektivtrafiksörjning i området.

Kontoret ställer krav på ett förtydligande kring möjligheterna för sopbilen att vända på vändplatsen utan att behöva backa.

Backningsrörelser är inte trafiksäkra och kan inte accepteras.

Ny gångväg läggs bakom carport. Detta kan upplevas som en otrygg miljö då man färdas bakom en vägg. Den nya gångvägen ansluter inte heller till den befintliga på motsatt sida

Backtimjegränd på ett naturligt sätt. Denna lösning behöver ses över så den blir mer trygg och funktionell.

Det är bebyggelsemässigt en "frimärksplan" som inte passar in i övrig bebyggelse. Gatan möter ett "parktorg" på privat mark på ett sätt som kontoret anser är främmande i ett område där gata annars möter trädgårdsyta eller parkyta. Detta skapar en oklar struktur mellan privat/halvprivat/offentligt. Lösningen behöver därför ses över så den blir mer tydlig och passande i aktuellt område.

Befintliga träd som fälls ska ersättas, exempelvis längs med gångväg. Grönkompensation kan användas för att rusta lekplatsen intill. Samråd skall ske med stadsdelsförvaltningen angående detta.

Medskick i det fortsatta arbetet:

- Den möjliga RH-platsen på torgytan måste ses över så att den utformas på ett tydligt och trafiksäkert sätt.

Exploateringskontoret

Kontoret är positivt till att fler bostäder byggs i området och tillstyrker därmed förslaget till detaljplan.

Natur och landskap

Befintliga träd saknas på detaljplanen, efter samråd bör dessa

mätas in och redovisas. Det är viktigt att en trädrad sparas med hänsyn till omgivande villor/kedjehus.

Byggrättens ena hörn ligger dikt an planområdesgränsen och blivande fastighetsgräns, vilket är olämpligt och skall omarbetas. Det är viktigt att byggnaden inklusive mark och konstruktioner runt om kan uppföras utan intrång på parkmarken. Detta bör studeras vidare och säkerställas i det fortsatta planarbetet. Det är dessutom viktigt att dagvattenhanteringen i detta hörn går att lösa inom kvartersmark.

Tillgänglighet

Del av kvartersmarken är markanvisad av exploateringskontoret. Vid markanvisning ställs normalt högre utformningskrav på tillgänglighet i utemiljön inom kvartersmark än författningskrav i BBR. Kraven motsvarar de krav som ställs på offentlig plats i Boverkets författning ALM 2 (BFS 2011:5). En parkeringsplats för rörelsehindrade ska kunna ordnas inom 10 meters gångavstånd från en tillgänglig och användbar entré till bostadshus. Mellan bostadsentrén på Rådisvägen och PRH är det 25 m, detta ska framgå som ett avsteg i planbeskrivningen. I planbeskrivningen står det att entréerna nås med ramper på 1:12 vilket också är ett avsteg från stadens riktlinjer. En bättre lösning bör studeras ytterligare i det fortsatta planarbetet.

Trafik

Gångbanan på Backtimjegränds nordvästra sida är inte tillräckligt bred. Gångbanan behöver vara minst 2,5m bred. Nya stråket i norra delen av planområdet bör i detaljplanen benämnas som ”gc-väg”, eftersom den ligger på parkmark. Stråket är idag skyltat som gc-väg. Det saknas också illustration av nya gc-vägens anslutning på andra sidan Backtimjegränd i detaljplanen. Det bör preciseras hur in- och utfarter till parkeringen ska ske. Staden har som policy att tillåta max en in- och utfart per fastighet med maxbredd på 3 meter. Det bör framgå i planbeskrivningen vilket parkeringstal som gäller för fastigheten samt vilka mobilitetstjänster som kommer att erbjudas för bostäderna. Komplettering bör ske med placering av Cykelparkering. Cykelparkering ska vara belägen nära entréer, ha tak och erbjuda möjlighet till ramlåsning. Utrymmen för lådcyklar och lånecyklar bör finnas.

Stockholms stadsmuseum

Stadsutvecklingsenheten bedömer att platsen är möjlig att bebygga men det nu föreslagna flerbostadshuset är gestaltungsmissigt främmande för områdets karaktär. Det signalerar en stadsmässighet som inte samspelar med de låga radhusen. Höjd, volym skala och formspråk är inte anpassade till området. Därför bör föreslagen detaljplan avstyrkas och omarbetas.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan. Skönhetsrådet anser att den föreslagna byggnadsvolymen är problematisk av flera skäl. En så pass massiv och tung gestalt dikt an fastighetsgränsen vid Backtimjegränd blir ett apart inslag i en omgivning med genomgående låg skala. Skönhetsrådet befarar att ett fyra våningar högt och halvslutet kvarter kommer att uppfattas som en institutionsbyggnad bland radhuslängor och atriumhus. Att omvandla parkmark till parkeringsyta för markparkering stämmer enligt rådets mening dåligt överens med stadens mål om minskad ytparkering. I planbeskrivningen s. 5 nämns översiktsplanens mål om att ”enskilda projekt måste ses i ett större sammanhang”, något Skönhetsrådet anser hade varit verkligt önskvärt i detta fall. Rådet avvisar inte bebyggelse på den aktuella platsen men anser att förslaget kräver en total omarbetning för att kunna bli ett tillskott i staden. En väg är att minska exploateringen och istället uppföra radhus, analogt med den omgivande bebyggelsen. En annan möjlighet kan vara smäckrare flerbostadshus med betydligt mindre fotavtryck.

Skönhetsrådet finner att det föreliggande förslaget i för stor utsträckning tagit sin utgångspunkt ur ett exploateringsperspektiv och inte ur platsens förutsättningar och avstyrker därför planförslaget till förmån för ett mer lyhört project.

Stadsbyggnadsnämndens råd för funktionshinderfrågor

Rådet menar att även om ramperna är planerade enligt lag så vore det bra om de kunde vara lite mindre branta.

Samfundet St. Erik

Samfundet St. Erik anser att den aktuella platsen är möjlig att förtäta med ny bebyggelse. Men den valda typologin, våningshöjden och exploateringsgraden är bristfälligt anpassad till platsen. En kulturhistorisk konsekvensanalys bör tas fram för att få kunskap om kulturmiljön och ge möjlighet till en god utformning av ny bebyggelse.

Övriga remissinstanser

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA)

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) ser positivt på att det planeras för ett maskinellt insamlingssystem i form av bottentömmande behållare. Däremot behöver insamlingssystem komplettera varandra för att kunna hantera både restavfall, matavfall och fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar, och SVOA är mycket positiva till att det planeras för kompletterande miljörum. För planerat soprum i anslutning till

parkeringen ska riktlinjerna kring kärllhantering i ”Projektera och bygg för god avfallshantering” följas. Vid vidare utredning under planarbetet är det viktigt att säkerställa att de hämtfordon som används för valda insamlingssystem kan framföras inom området och angöras vid hämtplatsen.

VA-försörjning

Anslutning för vatten, spillvatten och dagvatten kan ordnas mot Backtimjegränd.

Vattenförsörjning

Lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarar nivån +50 m vilket vid normalt anordnande av installationen kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån +30 m. Sådan tryckstegring bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall.

Dagvatten

Dagvattenhanteringen för området behöver utformas med hänsyn till målen i Dagvattenstrategin ”Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering”, antagen av kommunfullmäktige i mars 2015. Genomförd dagvattenutredning påvisar hur det kan göras. Det är en förutsättning för planens genomförande att åtgärderna i dagvattenutredning efterföljs så stadens åtgärdsnivå för dagvatten kan uppnås. SVOA vill påtala behovet att ta fram skötselplan eller liknande för föreslagna anläggningar så att deras funktioner upprätthålls. Dagvattenhanteringen ska kombineras med en genomtänkt höjdsättning som möjliggör att avrinning vid extrema regntillfällen sker på markytan utan att skada bebyggelse eller viktig infrastruktur. Det finns en risk att översvämningskänsliga områden nedströms får en försämrad situation vid skyfallshändelser. Det är därför viktigt att dagvattenutredningen även visar flödesvägar vid skyfall för planförslaget.

Stockholm Exergi

Stockholm Exergi anför följande till remissens besvarande:
Fjärrvärme/Fjärrkyla: Ingen erinran. Fjärrvärme kan erbjudas.

Ellevio AB

Ellevio AB har en 0,4 kV kabel i gångbanan längs med Backtimjegränd som måste beaktas. Åtgärder i deras befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Boende 1 & 2, Rådisvägen

Rådande stadsplan för området:

Personerna undrar om den tidigare stadsplanen för området, där det tydligt framgår att den aktuella ytan för bygget endast är till för 50% gemensamhetslokal och 50% parkområde, bara kan åsidosättas och ändra till något helt annat utan vidare? Dessutom finns skrivet att för hela kvarteret Fyrväplingen endast får byggas max 2-våningshus. Ett högt femvåningshus kommer inte bidra till en "blandad boendemiljö" som det pratas mycket om, utan istället bli som ett stort undantag i ett annat för övrigt homogent område med 1-2 vånings radhus. En annan typ av byggnad blir bara en märklig stadsbild.

Parkering och bilar:

Det är idag stora problem med parkeringsmöjligheter. Att då inte ens planera för tillräckligt med parkeringar för ett eventuellt nytt boende blir väldigt svårförståeligt. På det s.k. samrådsmötet framgick att man tittat på statistik vad gäller antal bilar per hushåll i närliggande område Smedshagen. Personerna vill påstå att det området inte är signifikativt med deras kvarter där två bilar per hushåll är mer regel än undantag. Trafiksäkerheten för alla i området äventyras mer då det kommer bli kaotiskt med fler bilar som kommer trafikera gatan och snurra runt för att hitta parkeringsplatser. Risker för olyckor kommer öka markant, och med tanke på alla barn i området kommer det bli otryggt att ha dem ute i vårt kvarter.

Grönområdet och aktivitetsytorna såsom fotbollsplanen och lekparken:

Det finns inte mycket grönområde av det lite större slaget där man kan utöva olika aktiviteter sommar som vinter, det är endast denna lilla yta som utgör det i dagsläget. Att då bygga bort den med att klämma in ett stort femvåningshus där verkar inte helt genomtänkt. Då finns det väl andra så mycket bättre platser att bygga på än en liten gräsplätt? I anslutning till det området finns en mycket välbesökt fotbollsplan som samfälligheten även spolar till isbana på vintern vilket är mycket uppskattat. Även flera förskolor och småskolor nyttjar denna. Det området kommer falla helt i skugga större delen av dagen likväl som lekparken som även finns där. För att inte nämna de fastigheter som är belägna precis runt där som kommer tappa sin sol och även få en helt annan insyn. Personerna vill verkligen be att omvärdera denna plan på nybyggnation just på den här platsen och noggrannare utvärdera de för- och nackdelar som finns utifrån verkligheten och vad det skulle medföra!

Boende 1 på Blåeldsvägen

Personen förstår att staden har ett bostadsmål att ha en blandad bebyggelse. Förslaget om att blanda in en hög byggnad med lägenheter mitt i ett radhusområde är ett förslag som förstör området

och ogillas skarpt! Personens oro kring detta bygge är att värdet på bostäderna skall sjunka i och med detta bygge och miljön i området skall försämrast. Om nu denna höga byggnad byggs på hänvisad plats så är det nog många som kommer få en uteplats i skuggläge och aldrig någonsin få igen sina investerade pengar vid en försäljning igen.

Nästa oro rör trafiksituationen i området det är redan idag svårt med parkeringsplatser. De garagelängor som skall finnas till längorna kommer innebära att de boende i intilliggande hus kommer få ett betydligt högre trafikbuller och avgaser från de bilar som kommer röra sig in och ut från parkeringen. Personen vill värna om det fina gröna bostadsområdet, och det finns andra platser för nybyggnation som inte påverkar så många andra redan boende. I dagsläget finns även en återvinningsstation som står på den plats huset skall byggas, finns det plan för var denna skulle flyttas i så fall? Behovet finns verkligen. Enligt personens åsikt så skulle denna höga stora byggnad verkligen förstöra hela området! Om det måste trängas in ett lägenhetshus mitt bland alla radhus så vore det önskvärt om byggnaden inte var flera våningar hög så det smälter in med övrig bebyggelse samt att det beräknas för många fler parkeringsplatser i form av ett garage under markplan för att boende i det nybyggda huset och i intilliggande hus inte skall störas av trafiken. Hoppas verkligen att man lyssnar på de som bor här och blir berörda!

Boende 2 på Blåeldsvägen

Personen har sett planerna för nybyggnationen på Backtimjegränd och anser att detta flervåningshus med lägenheter inte alls skulle smälta in i området. De som bor här har flyttat hit pga. att de trivs i denna miljö med småhus, och har flyttat ifrån områden med lägenhetshus för att de föredrar en annan omgivning. Då planerna för huset är ett flervåningshus kommer det avsevärt förstöra för flera intilliggande byggnader. Några hus kommer aldrig att se solen igen. De som bor här har köpt våra hus med uteplatser och vill inte ha ett höghus framför vår uteplats. En radhuslänga kommer ha en parkeringsplats precis utanför deras uteplatser, inte direkt livskvalité och hälsosamt. I dagsläget har de flesta hushåll 1-2 fordon så oro finns för att trafikläget kommer bli ohållbart. Då planerna är att ha garage ovan jord så kommer intilliggande hus bli störda av ökat trafikbuller. Kollektivtrafiken i vårt område är inte särskilt god. Är inte emot nybyggnationer över lag men snälla bygg något som passar in området (dvs inte ett höghus) så det förblir ett trevligt område för alla hushåll. Staden bör inte bygga så det blir en försämrad miljö för andra boende.

Boende 3 på Rådisvägen

Huset är för fullt och klumpigt i förhållande till omgivningen. Krymp eller bygg radhus istället. Förslaget leder till mer trafik och parkeringsproblem. Vad händer med barnens pulkabacke, alla träd och återvinningsstationen?

Boende 3 på Blåeldsvägen

Personerna finner det helt absurt hur ett bostadsbygge ska etableras i ett område där grönområde samt natur bör prioriteras först. Ett etablerat bostadsbygge här kommer enbart missgynna grönområden, och miljön. Utöver det kommer bygget enbart orsaka buller och klimatutsläpp, något som bör prioriteras lägre än miljön samt de boendes hälsa. Personerna förstår att staden vill införa en blandad boendemiljö, dock har ni redan etablerat det i området där lägenheter samt villor står sida vid sida bredvid ICA Rådisvägen. Detta bygge är dessutom nybyggt.

Boende 4 på Blåeldsvägen

Personen vill verkligen överklaga planerad byggnation. Personen valde detta område just för att det är villor och småhus här. Detta påverkar alla som bor här negativt, det kommer kanske sänka värdet på husen och det blir ännu fler bilar i området. Dessutom vad händer med söderläget med dessa höga hus!? Absolut inte OK!

Boende 4 på Rådisvägen

Ett stort NEJ till det planerade bygget. Det är otänkbart att ha detta bygge bland radhus och atriumhus.

Boende 1 på Backtimjegränd*1. Granskning av förslaget med avseende på objektivitet och överensstämmelse med faktiska förhållanden.*

Enligt nu gällande plan för området (7317) är det avsett för rekreatiönsändamål. Det utnyttjas också ganska flitigt av närboende vuxna och barn för lek, olika typer av spel, träning av hundar mm. I nu aktuellt förslag sägs att området idag saknar ”speciella rekreatiöns- eller landskapsvärden”. Påståendet stämmer inte med faktiska förhållanden. Det hävdas att området är lugnt. I själva verket har en stor del av fastigheterna drabbats av inbrott och skadegörelse, bilbränder och rån förekommer. Hässelby/Vällingby är numera av polisen klassat som ett utsatt område.

Trafikintensiteten har ökat kraftigt (jfr förslaget) pga. sex nya sjukvårdsbyggnader på Lövsstavägen där bristen på parkeringsplatser gör att man parkerar på Rådisvägen/Backtimjegränd. Placeringen av en befintlig återvinningsstation är inte avgjord. Om den blir kvar på Backtimjegränd ökar trafikproblem och andra negativa konsekvenser dramatiskt. Redan i dagsläget utgör detta ett stort problem med omfattande trafik och nedskräpning, skadedjur mm.

Planförslaget med inriktning på att bygga ett femvåningshus i ett homogent radhusområde som inte är planerat för något annat är naturligtvis absurt. Ett hus på två våningar kan möjligen tänkas ansluta till omgivande bebyggelse på ett rimligt sätt. Att endast 30 p-platser planeras motiveras bland annat med en from förhoppning om att de boende skall ta cykeln vid sina förflyttningar! Lika dåligt är påståendet att det i närområdet finns ”gott om plats för ev. besöksparkering på gatumark”. Sanningen är att boende på annat håll (Lövstavägen) i brist på parkeringsplatser i stor utsträckning söker sig till Rådisvägen och Backtimjegränd m.fl. gator med sina bilar. Realiserandet av det planerade bygget skulle snabbt skapa en trafikinfarkt i området. Lägg till detta alla nymornade cyklister från nybygget.

I konsekvensavsnittet avfärdas behovet av miljöbedömning lättvindigt (sid 20). Miljöbalkens 6 kap., 4§ är i högsta grad tillämplig här och en miljökonsekvensbeskrivning bör göras inte minst med anledning av de redovisade förekomsterna av miljöfarliga metaller. Man kan inte utesluta väsentlig påverkan på miljö eller människors hälsa. Utan några närmare motiveringar eller underlag hävdas att den aktuella platsen saknar rekreations- eller naturvärden, att området klarar en ny byggnad på fem våningar som radikalt förändrar bostadsmiljön. En sådan slutsats är naturligtvis helt otillfredsställande när det i själva verket rör sig om ett övergrepp på en från början välplanerad och harmonisk boendemiljö. Konsekvenserna för barn och äldre av en kraftigt försämrad trafikmiljö berörs inte. I stället skriver man att detaljplanen ”bedöms kunna bidra positivt till en ökad trygghet”, en övertalningsdefinition som knappast imponerar på de boende i området. Konsekvenser för barn, äldre och handikappade förtjänar att utredas grundligt.

2. Parkeringsbehov m.m.

Projektet innehåller 30 p-platser vilket enligt planbeskrivningen motsvarar ett parkeringstal på 0,48. P-talet är även enligt kommunens egna riktlinjer satt lågt. Det enda argument som i planbeskrivningen förs fram för det låga p-talet är att detta ska vägas upp med tidig information till de boende om alternativen gång, cykel och kollektivtrafik samt tillseende av cykelparkeringar av god standard. Detta motsvarar det som i stadens riktlinjer anges som mobilitetstjänster av grundläggande nivå. Samtidigt konstateras helt riktigt, under avsnittet Förutsättningar (s. 8), att platsen har dåliga förbindelser med kollektivtrafik avseende såväl spårbunden trafik (2-4 km) som buss. Dessa förutsättningar innebär att boende i stor utsträckning är beroende av bil som transportmedel, vilket tvärtom bör tala för ett avsevärt högre p-tal.

Att frågan om placering av återvinningsstationen inte är utredd och löst utan istället har skjutits måste betraktas som en risk för att den alltför kan lokaliseras till Backtimjegränds vändzon. Redan den nuvarande situationen kring återvinningsstationen är sedan länge ohållbar pga. brister i skötsel och tömning vilket leder till ständig ansamling av sopor och nedskräpning runt station. Därtill orsakar den stopp i trafiken då någon avsedd plats för bilar som stannar för att avlämnar sopor inte finns. En placering av stationen närmre angränsande fastighet och radhus kommer att förvärra situationen för de boende med blockering av trafiken i vändzonen samt nedskräpning då i direkt anslutning till fastigheten. Att frågan inte är utredd och löst är inte acceptabelt då den ytterligare kan förvärra trafik- och parkeringssituationen.

Planförslaget bortser således ifrån de faktiska förutsättningarna; att föreslagen bebyggelse inte lämpar sig för ett så lågt parkeringstal som 0,48 pga. de dåliga kollektivtrafikförbindelserna, att parkering därför inte kommer att kunna lösas inom den egna tomten och att befintlig parkeringssituation på intilliggande gator nyligen har förvärrats och inte kan hantera ytterligare behov. Enligt 4 kap. 13 § PBL får kommunen i detaljplan bl.a. bestämma krav om att ordna utrymme för parkering. Vid prövning av bygglov är det vidare en förutsättning att den sökta åtgärden bl.a. uppfyller krav enligt 8 kap. 9 § PBL innebärande om att den aktuella tomten ska ordnas så att det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering. Att kommunen har en önskan om att de boende i ökad uträkning ska cykla är lovvärt men inte relevant för bedömningen av parkeringsbehovet. Detaljplanen måste beakta befintliga förhållanden och detaljplanens parkeringsbehov ska därvid spegla det verkliga behovet – inte annat – vid risk att det annars orsakar omgivningen betydande olägenhet. Kommunala riktlinjer och policy ersätter inte dessa lagkrav.

Det aktuella planområdet är av begränsad storlek och planbeskrivningen ger intrycket att detta har tagits som intäkt för att det får en försumbar påverkan på området. Parkeringsfrågorna är dock av sådant slag att de måste bedömas i ett större sammanhang. Erforderliga utredningar måste utföras och hänsyn måste också tas till det ökade parkeringsbehov som uppkommit till följd av andra redan genomförda projekt.

3. Sammanfattning och förslag

Plan- och bygglagen slår fast att vid byggnation hänsyn skall tas till både allmänna och enskilda intressen samt att skälig hänsyn skall tas till befintlig bebyggelse. Det är lätt att konstatera att dessa hänsyn inte har tillgodosetts när man föreslår att ett femvåningshus

byggs i den aktuella miljön. Det enda vettiga är att skrota projektet vilket härmed föreslås. Som påvisats ovan lider förslaget till detaljplan av allvarliga brister. Det gäller konsekvenser för trafikmiljön, miljöpåverkan, hänsyn till barn, äldre och handikappade mm. En allmän tendens i förslaget är att man negligerar eller tar för lättvindigt på dessa saker som bör utredas grundligare.

Boende 5 på Blåeldsvägen

Kort sammanfattning av vad personen tycker:

- Bygg max 2 våningar.
- Ordna parkeringsplatser till de boende, inte bara 0,7 per lägenhet.
- Ordna tillbaka uppsamlingsanläggningen för papper, kartonger osv och sköt den.

Då omgivande bebyggelse består av enplans och tvåplans radhus anser personen att all planerad nybyggnader skall hållas på samma höjdnivå. Att placera ett 5-våningshus "mitt i smeten" kommer inte att se klokt ut.

En annan farhåga är markförhållandena. Grannarna fick inte bygga med källare då de skulle få en swimmingpool i källaren. Men ändå går det att bygga ett 5-våningshus där. Chansar byggherren? Och hur ser marken ut egentligen?

Ytterligare en fråga är hur det är tänkt att det skall lösas med parkeringsplatser. Hörde 0,7 parkeringsplatser per person. Kan tala om att så ser det inte ut. Folk har både en och två bilar om det inte är bekant tidigare. Och de parkerar överallt vare sig det går eller inte. Så parkeringsproblemet lösning bollas som vanligt galant över till de redan tidigare boende! Det är bara att titta på hur det numera ser ut på Blåeldsvägen efter det att de stora husen byggdes längs med Lövstavägen. Bilar längs hela gatan från ICA och upp till nästa korsning. Det är miljötänk det! Så tänk om, gör om och gör rätt.

Boende 5 på Rådisvägen

Det 5 våningshus ni planerar att bygga passar inte alls in vårt område. Som det är nu finns här endast radhus och villor.

Att lägga lägenhetsbyggnader här skulle se väldigt tokigt ut.

De gröna "plätten" är också ett ställe där många hundägare tränar sina hundar, barn leker både på sommar och på vinter.

Återvinningsstationen är väldigt välbesökt och det känns inte genomtänkt att flytta den. Sedan har folk här på Rådisvägen redan stora problem med att boende i Åkermymntan samt det nya området mittemot Circle K parkerar sina bilar på gatan då det i deras områden saknas parkering till samtliga boende där. Och vad

personen har förstått så kommer det nya planerade 5 våningshuset inte heller ha parkeringsplatser till samtliga boende. Då kommer det att bli kaos här! Hur har ni tänkt lösa parkeringsfrågan? Låt oss ha den gröna plätten kvar.

Boende 6 & 7 på Rådisvägen

Bygget av ett femvåningshus med placering mitt bland alla tvåvåningsradhus och enplanshus måste anses väldigt olämpligt. Den lilla gräsplätten som huset ska placeras på är det enda andningshål i det relativt tätbebyggda radhusområdet. Dessutom skuggar husen eftermiddag och kvällssolen sommartid för ett flertal radhus samt den flitigt använda boll- och lekplanen. Härmed överklagas planförslaget.

Boende 8 på Rådisvägen

Planbeskrivning, planbestämmelse och karta med diarienummer 7317 kvarteret Fyrväplingen från 1975, anger att området till 50% är parkområde och resterande 50% avsett för gemensamhetslokal (max 1 våning) samt en tennisplan och markering att området ej får bebyggas. Byggnation och tennisbana saknas. (gröna ytor med prickar får ej bebyggas). Hela kvarteret Fyrväplingen omfattar ca 25ha och har endast 1- och 2 våningsradhus. Högre hus än 2-våningar får ej byggas enligt stadsplanen, samt att hushöjden högst får vara 4,5m respektive 6,5m. Varför erbjöds inte boende i området att köpa marken? Betyder byggplanerna idag att redan fastlagda stadsplaner utan vidare kan åsidosättas?

Argumentet "En mer blandad boendemiljö" saknar helt grund. Området består idag enbart av en- och tvåplanshus och ETT insprängt, fem våningar högt, hus på en yta mindre än en fotbollsplan, medför inte en mer blandad miljö, snarare utgör det ett uppenbart främmande inslag i en annars mycket homogen miljö. Parkeringsproblemen är redan omfattande i området. Boende har verkliga parkeringsproblem redan idag. Många familjer har två bilar för att klara vardagslivet, eftersom kommunikationerna inte har utökats trots all nybebyggelse som skett, bland annat genom två omfattande nybyggda husområden längs Lövstavägen. Då parkeringsplatserna i det senast byggda husområdet inte räcker till, parkerar många idag på Rådisvägen, som redan nu är fullbelagd på kvällar och nätter. Det finns heller inte plats för de boendes bilar inom våra privata parkeringar, Personerna har varit i kontakt med Trafikkontoret med anledning av att stora fordon som parkeras invid vår utfart gör att sikten är obefintlig vid utfart och risken för olyckor genom det har ökat på ett helt oacceptabelt sätt.

Ett tillskott på 63 lägenheter som är 1 rum & 2 rum det betyder att det är ungdomar som kommer att flytta in lågt räknat, ytterligare

80–90 bilar som ska parkeras på ett redan överfullt område – det är helt orimligt. Byggplanen innebär att vårt enda närliggande grönområde försvinner. Den planerade byggnationen skulle beröva de boende det enda grönområde där både barn och vuxna kan ägna sig åt olika aktiviteter utan att störa andra omkringboende. Platsen är ofta utnyttjad av hundägare för gemensamma eller enskilda träningar. Familjer använder platsen för socialt umgänge i form av lekar med både barn och vuxna. Barnens skid- och pulkabacke försvinner också. En väsentlig fördel är att när barnen själva leker, familjer umgås eller hundar tränas sker det utan att inkräkta på någons privatliv – den som vill sitta ifred ute på sin uteplats kan göra det eftersom ingen insyn finns just där. Ett femvåningshus kommer att väsentligt förändra möjligheten att njuta av eftermiddags- och kvällssol. Frånsett det allmänna välbefinnandet av att kunna njuta av eftermiddags- och kvällssol för alla som använder bollplanen och lekparken eller bara vill njuta i sin egen trädgård betyder det dessutom att de närmast berörda fastigheternas penningvärde påverkas klart negativt. Kvällssolen försvinner hur roligt är det ha direkt insyn i sin tomt och hus vem är det som ersätter min värde minskningen på mitt hus. Tillgången till eftermiddags- och kvällssol är ett viktigt argument för den som planerar att köpa, det kan varje mäklare vittna om. Just i Hässelby har byggandet av nya bostäder varit mycket omfattande under senare år – och det fortsätter. Invånarna har fått hundratals nya bostäder i närområdet på bara några år och många fler byggs just nu, exempelvis vid Åkermymtan och Lövestavägen, Blomsterkungsvägen. Ett ännu större antal är på gång vid Riddersvik. Att i det läget pressa fram en nybyggnation av 63 lägenheter i ett välfungerade och mycket attraktivt område med en ovanligt lyckad blandning av människor från många andra kulturer än den svenska ger inte direkt intryck av att svara mot ett trängande behov. Olägenheterna och de verkliga problem som planen medför gör att Stadsbyggnadskontoret åtminstone borde göra en mycket mer omfattande utvärdering av för- och nackdelar, såväl praktiska som sociala.

Boende 9 & 10 på Rädsvägen

Hur kan det vara möjligt att nuvarande stadsplan åsidosätts? ”En mer blandad boendemiljö” saknar helt grund. Området består av endast en- och tvåplanshus. Helt främmande med ett femvåningshus på en yta mindre än en fotbollsplan. Det är redan parkeringsproblem i området. Det är det enda grönområdet som kan nyttjas utan att störa de boende. Både eftermiddags- och kvällssol minskar för de närmast boende, och även på bollplanen och lekplatsen. Värdet på husen i närheten påverkas negativt. Har det verkligen gjorts en utvärdering med för- och nackdelar såväl sociala som praktiska?

Boende 11 på Rädsvägen

Personen tycker inte det är okej att bygga i Hässelby på grund av parkeringsproblem och lokaltrafiken. Att bygga lägenheter bland villor och radhus förstör stämningen i området och blir jättetrångt. Man måste se till att miljön inte förstörs och att riva ner växter och att bygga hus kan orsaka mycket koldioxid i luften.

Boende 12 på Rädsvägen

De planerade husen Backtimjan 1 i Hässelby Villastad är alldeles för höga och stora. De passar inte alls in med övrig bebyggelse, vilken består av radhus och atriumhus. De tar bort en viktig grönska. Trafiken kommer att öka märkbart. Parkeringsproblem finns redan nu.

Boende 6 och 7 på Blåeldsvägen

Personerna vill inte ha ett femvåningshus eftersom det kommer begränsa mycket av solen i området kring bland annat lekpark och fotbollsplan och det kommer bli ännu fler bilar i vårt område som saknar parkeringsplatser etc. Ett femvåningshus skapar inte en blandning i området, snarare en avvikelse i vår boendemiljö.

Hoppas att du lyssnar på vår begäran och inte bygger femvåningshus där.

Boende 13 på Rädsvägen

Ett femvåningshus är helt fel i detta område, möjligen kan radhus med två våningar gå an.

Boende 14 på Rädsvägen

Personen tycker att det räcker med nya byggen i området och att det finns bättre grönområden i till exempel Bromma och Danderyd att bebygga.

Boende 15 på Rädsvägen

Det planerade bygget är mycket olyckligt av olika skäl:

1. Det är för högt vilket gör att solen inte kommer fram till lekplatser och att kringboende mister sol.
2. Det kommer att bli kaos med bilar i området. Redan idag är det trångt då andra hyresgäster från nybyggen på Löfstavägen använder gatan. Det har planerats alldeles för få parkeringsplatser i/vid det tilltänkta bygget.
3. Den tänkta platsen är en av få grönytor vilken det värnas mycket om. Tyvärr försvinner även barnens skidbacke.

Boende 2 och 3 på Backtimjegränd

Som huvudståndpunkt vill personerna att det inte byggs alls på tomten Backtimjan 1. Framför allt inte en byggnad av den typen som föreslås. De anser att den kommer att få en alltför dominerande roll i området som i övrigt består av låga radhus. Att då pressa in en femvåningsbyggnad med 63 lägenheter skulle innebära en väldigt

stor påverkan i boendemiljön för de som redan bor här. Det skulle även medföra en avsevärt ökande biltrafik med tillhörande parkeringsproblem på gatorna runt om. Om byggnationen trots allt blir av önskas att en anpassning av byggplanerna görs enligt följande:

Det buskage och de träd som finns rakt framför Backtimjegränd 5, 7 och 9 bevaras. De utgör nu en naturlig avgränsning och ramar på ett fint sätt in ytan framför våra hus. De dämpar också ljudet från trafiken på ett bra sätt samt ger ett visst insynsskydd.

Den gångväg som planeras att gå mellan de nya garagen och våra hus och sedan snett över den stora gräsytan och upp mot Järfällagränsen tas bort från planerna. Dels så har den inte något naturligt mål utan mynnar bara ut på Backtimjegränd. Den gångbana som finns idag har väldigt lite trafik. Endast några få använder den och då oftast för att besöka återvinningsstationen som ligger på Backtimjegränd. Möjligheter att passera området till fots finns ändå både via trottoaren på Rådisvägen samt via gångbanan som kommer från den gamla banvallen öster om parkeringen på Backtimjegränd. Dels så kommer den med den föreslagna sträckningen att skära rakt över den yta som vintertid används av traktens barn för att åka pulka och kälke i den backe som finns högst upp på gräsytan mot Järfälla. Att då dra en gångväg som naturligtvis skall plogas och sandas skulle innebära att denna plats för spontan lek och idrott förstörs. Nästan nere vid vändplanen på Backtimjegränd men ändå inne på gräsytan framför våra hus finns en dagvattenbrunn som skulle hamna i sträckningen av den föreslagna gångvägen. Personerna anser att man helt slopar denna onödiga gångväg som ingen ändå kommer att använda.

Boende 4 på Backtimjegränd

Personen vill inte ha ett så högt hus.

Boende 5 på Backtimjegränd

När köpte AB Borätt marken av staden? Hur tänker man göra med återvinningsstationen?

Boende 6 på Backtimjegränd

Har man verkligen tagit hänsyn till stadsbilden i den här delen av Hässelby med 1-2 plans villor med eller utan källare?

Boende 16 & 17 på Rådisvägen

Personernas synpunkter på planförslaget består framförallt i att området redan är mycket tätbebyggt till skillnad med ett större antal stora fria arealer runtomkring såväl Stockholm Stad som Stockholms Län. Om man vill bygga ett flervåningshus av detta slag, så vore det ju logiskt att bygga det någonstans, där det på sikt kan byggas fler hus av samma slag. Den lilla gräsmattan mellan

radhuslängorna med adressen Backtimjan 1 i Hässelby villastad I är helt omringad av radhusen så att inga fler hus av detta slag kan komma att byggas i närheten under överskådlig tid. Därmed skapas en isolerad företeelse som för all framtid kommer att utgöra en ful avvikelse i vår boendemiljö. De politiska argumenten (tillika Stadskontorets argument) som anförs i detta sammanhang som att man vill åstadkomma en mer "blandad bebyggelse" ter sig därför som helt meningslösa, eftersom ett isolerat femvåningshus bland, i övrigt bara radhus och villor, utgör ingen "blandad bebyggelse" i området, utan bara en ful avvikelse. Dessutom är befolkningstätheten i området redan större än i många andra jämförbara områden i Stockholms Stad och Stockholms Län, varför infrastrukturen redan är utsatt för påfrestningar (vatten, avlopp, värme, el, vägar, p-platser etc.). Det saknas ordentligt bredband redan som det är. Närmaste telefonväxel är långt borta vilket begränsar bredbandshastigheter, ingen fiber finns etc. Allt detta blir bara mer problematiskt med ytterligare 50 hushåll i området.

Sist men inte minst, ett femvåningshus av detta slag kommer att begränsa mycket av solen i området, inte bara på ett flertal radhustomter utan även i de befintliga lekparken, fotbollsplaner etc. Personen yrkar därför att detta förslag till detaljplan i första hand förkastas i sin helhet eller i andra hand omarbetas väsentligt så att en eventuell byggnad görs i linje med den övriga bebyggelsen i området (2-våningshus i röd tegel eller dyl.).

Boende 18 på Rådisvägen

Informationsproblem igen! Informationen har ju bara spridits till av er utvalda fastighetsägare. Inte alla berörda! Sedan har fastighetsägarna själva fått informera vidare. På "samrådet" påpekade personen detta problem med olika tidsangivelser. Har ej hört någon reaktion! I "inbjudan" till samråd om detta förslag står angivet att svar skall vara er tillhanda senast den 8 oktober 2019. I "synpunkter" på planförslag så är angivet datum senast den 6 oktober 2019. Skulle vara på sin plats att ni bestämmer er för vilket datum som gäller. Givetvis antar personen att det är den 8 oktober som gäller. Alla inblandade skall också informeras om detta! Berörda fastighetsägare, tidningar osv. Kanske skall tiden skjutas fram?

Boende 19 på Rådisvägen

Hur kan ni mena att ett 5 vånings hus ska blandas i ett område med bara radhus? 3 våningar max om ni nu prompt ska bygga men varför förstöra ett grönt område med en pulkabacke i! Ska ni meja ner fotbollsplanen också då när vi äntligen fått till ljus och spolning på vintern. Lägg ner tanken på att bygga där ni har tänkt. Det kommer bli helt malplacerat. Vem är det som kommit på idén?

Och parkeringsmöjligheter för de ev. boende. Ska de ta upp platser på gatan som redan nu är full då ni inte ska göra parkeringsplatser nog för de ev. boende i ert ev. nybygge? Gatan är redan påverkad av folk dom bor på det nybyggda Hundflokegränd eller vad det heter. Ni har ju hela Järvafältet att smälla upp en massa kåkar på. Gör det där i stället. Vet att det behövs boende. Mina barn är i behov också men inte till priset av att ta bort alla de små gröna plättar som finns. Det byggdes ju i backen upp till parkleken Ripvidet. Den lilla plätten som då hade fungerande fotbollsplan och belysning. Hitta någon annan plats. Hoppas ni tar er en liten eftertanke.

Boende 20 på Rädsvägen

Personen har flyttat hit för att man vill bo lite lugnt och borta från all storstans buller, stress men ändå bo kvar i stan. Om vi nu skulle vilja bo bland höga hus skulle vi då inte flytta hit, utan flytta till en ort med massor med höga hus. Personen trivs i den lilla "byn" som den är idag. Ingen har rätt att ta det ifrån oss. Personen vill spara det gröna till barnen och vill inte hamna bland biltrafiken. Förstör inte snälla området.

Boende 21 på Rädsvägen

Stadsbyggnadskontorets argument för detta bygge är att åstadkomma en mer "blandad bebyggelse i området". Nuvarande plan för detta argument ifrågasätt kraftfullt då detta planerade bygge innebär ett högt femvåningshus mitt i befintlig bebyggelse med bara låga 1-2 vånings hus och radhus. Detta skapar definitivt inte en blandning i området, snarare en avvikelse i denna boendemiljö och dessutom kommer de bli oacceptabel ökning av bilar (ca 100 nytillkommande) i bostadsområdet som redan är övertrafikerat och svår med parkeringar. Problemen som boenden i närområdet ser med detta bygge är främst två:

1. Planerad höjd på bygget (5 våningar) blir oerhört fel, liggande stadsplan ger dessutom endast tillåtelse för max 3-våningsbyggen i området. Ett 5-våningshus mitt i befintlig radhusbebyggelse kommer begränsa mycket av solljuset i närområdet bl.a. kringliggande bebyggelse, lekpark, fotbollsplan och isbana mm.
2. Ökningen av ca 100 nytillkomna bilar i området blir ohållbart (63 nya lägenheter med i snitt 1½ bil per lägenhet blir ca 100 nya bilar i närområdet som redan är tätt trafikerat och dessutom att hälften av dessa kommer sakna parkeringsplatser (27 parkeringar planeras för 63 lägenheter). Personen och de flesta boende i närområdet är starkt emot den liggande planen och anser att höjden på bygget måste sänkas till max tre våningar, då kommer man att uppnå både blandad bebyggelse i området (radhus och lägenheter) samt att planerade parkeringsplatser då kommer räcka till dessa lägenheter.

Boende 22 & 23 på Rådisvägen

Personerna tycker att ett femvåningshus bland, i övrigt bara radhus, inte skapar en blandning i området, snarare en avvikelse i boendemiljön. Ett femvåningshus kommer begränsa mycket av solen i området kring bl.a. lekpark och fotbollsplan och det kommer bli ännu fler bilar i området som saknar parkeringsplatser etc. Med hopp om att få behålla den lilla "gräsplätten".

Boende 24 på Rådisvägen

Husets lokalisation och storlek

Många av oss som bor i området har valt att flytta hit för att komma närmare naturen, och bort från stress och stora folkmassor. Med era byggplaner kommer en stor bit grönyta att försvinna och området kommer att få ökad trafik och en massa fler människor. Ökad trafik ger sämre trygghet för de barnfamiljer som bor i området, barnen löper större risk att bli påkörda. Ökade mängder människor ökar också risken för stölder och andra brott. I detaljplanen står det att det är någon som önskar en "mer blandad bebyggelse" i området. Det är inte vi som bor i området som tycker det. Husets storlek passar inte in. I detaljplanen skrivs att området "tål" ett hus av högre karaktär. Enligt vem? Det finns en stor skillnad mellan att "tåla" något och att "passa in" eller "vara bra för". En människa "tål" att slängas från andra våningen på ett hus, men är det bra för individen? Nej. Vidare planeras huset bestå av flertalet mindre lägenheter, typ ettor. Vem vill bo där? Ungdomar, studenter och singellevande personer tenderar att vilja bo mer centralt så att de har närmare till nöjen, umgänge, träning, uteliv mm. Ensamstående äldre personer kan eventuellt tänkas vilja flytta till huset, men bara om de har bil. Om ett hus måste byggas på den lilla gräsplätten, så sänk det! Max två våningar. Det passar bättre in i området. Ännu hellre kan ni hitta en liten gräsplätt någonstans närmare stan, eller närmare direktaccess till spårbunden kollektivtrafik. Det skulle vara mer attraktivt.

Parkering

Med ett husbygge av planerad karaktär kommer EN MASSA fler bilar till området. Detta eftersom, som även skrivs i detaljplanen, området ligger kasst till när det gäller kollektivtrafik. Det är långt till bussen, och sen måste de allra flesta byta till annat kommunikationsmedel. Så folk skaffar bil. Oavsett om ni gjort desto fler cykelparkeringar. Och var ska alla dessa bilar ta vägen? Gatan blir redan i dagsläget full på eftermiddagarna/kvällarna.

Kollektivtrafik

Låt oss ponera att människorna som flyttar till det tilltänkta höghuset faktiskt är beredda att åka kollektivt. Hur ska de få plats? Bussarna är redan fulla som de är.

Natur och miljö

På grönytan, där huset planeras att byggas, brukar harar och rådjur ha sitt tillhåll. Även hundar rastas kring grönyterna. Med planerat husbygge kommer djuren att tvingas bort. Fler människor betyder också mer nedskräpning i området. Som boende i en samfällighet är de måna om närområdet, för det är bara de som får plocka upp skräpet där. Närområdet påverkar även värdet på husen, vid en eventuell försäljning. Hoppas att ni tar synpunkterna i beaktning och tänker om kring husplanerna.

*Flera boende på Rådisvägen med samma synpunkter**Boendemiljö*

Boendemiljön för ca 200 st. av radhus- och atriumhusägarna på Rådisvägen, Backtimjegränd och Vitplistergränd kommer direkt påverkas negativt. Från att ha haft ett vackert grönområde som använts av promenerande, barn som spelar fotboll, flyger drakflygning, frisbee, hundrastning, hundskola för lydnad och disciplin, källbacksåkning på vintern och alla som i övrigt njutit av en fin öppen yta med gamla uppvuxna träd planterade på slutet av 1960-talet. Innehåller också trevliga harar och rådjur. Dessutom kommer ca minst 50 hus direkt påverkas av skuggning under olika tider under den ljusa tiden på dygnet både på vår, sommar, höst o vinter. Solen vandrar som bekant på olika höjd. Ca 40 hus kommer dessutom ha detta höghus i blickfånget. I övrigt står det i förslaget att det främjar boendemiljön genom "blandad bebyggelse". Ett 5-våningshus bland 300 st radhus. Man måste skämta! Dessutom kommer tidvis befintlig fotbollsplan och lekpark få skugga. Båda är mycket frekventerade av traktens barn och intilliggande Fritids. Gäller dagtid efter 12.00 alla årstider. Fotbollsplanen spolas dessutom för skridskoåkning av Samfälligheten Tallrisets försorg till glädje för barn och föräldrar från omgivande trakten, tex Smedshagen, Järfälla, med flera. Den skuggbildning som stadsplanerarna visat upp stämmer inte ihop med verkligheten.

Att kalla denna eventuella byggnation för "bättre boendemiljö" är ett hån mot fastighetsägarna som bott här sedan 1970 samt alla familjer med barn som köpt sina hus vid olika tillfällen under åren med vetskapen om att här skall inget byggas på gräsplätten som en stadsplanerare uttryckte sig om området ifråga.

Trafikmiljö

Området kännetecknas idag av att under vintertid vara ett område som sista av alla får snöröjningen utförd dels på gatan men även på befintliga parkvägar som är det största problemet. Störst problem är emellertid parkeringsförhållandena på Rådisvägen, Nitplistergränd och Backtimjegränd. Befintliga samfälligheter har sina egna p-

platser och garage exakt för sina behov som skall täcka innehav av 2 st. fordon per fastighet. Om man har större fordon eller flera så ställs dessa på gatan. Problemet är att fastigheterna i närliggande områden, Smedshagen och Lövestavägen som har brist på parkeringsplatser ställer sig på Rådisvägen. Om man nu skulle bygga ett hus av denna storlek som det är fråga om så blir problemen ännu värre eftersom p-platserna är för litet till antalet. Man måste ju också ta hänsyn till besökande, vårdföretagens fordon osv.

Befintlig Stadsplan

Det fanns tidigare en stadsplan som alla fastighetsägare erhöll som förbjöd byggnation på "gräsplätten". Se handling från 1975 som om kv. Fyrväplingen Diarienummer 7317. Var har denna tagit vägen?

Samrådsförfarandet

Under 2017-18 fick fastighetsägarna som berörs av projektet inte info vad som var på gång. Ryktesvägen fick de veta genom husägare på Kaveldunsgränd - längst upp på Rådisvägen - utom synhåll för projektet att de erhölet en del papper. Under April o maj 2018 började några av berörda fastighetsägare skriva till projektledningen och begära uppgifter. Svårt med svaren. Bland annat har de ännu inte trots påstötningar fått någon som helst uppgift på vilka som under 2019 erhölet info. Obs alla människor läser inte "Mitt i Västerort". De som berörs i Järfälla har ej någon tillgång till samma tidningar. Samrådsförfarandet på biblioteket i Åkermynatan visste därför inte speciellt många om. Dessutom måste det sägas att det var mycket dåligt arrangerat. Kan inte godkännas som "Samråd".

Boende 7 på Backtimjegränd

Personen har ett antal saker att säga om förslaget på detaljplanen. Utseendemässigt och placeringsmässigt utgör detta förslag på boende, ett dominant minnesmärke över en samhällsplanering som helt och hållet utgår ifrån logistik och ekonomi, utan någon som helst förståelse för omgivande bebyggelse och social trivsel. Detta byggnadsverk redovisar med sina möjliga 63 nya lägenheter det istället är fråga om att trycka in så många lägenheter som det bara går på en yta som varit områdets öppna yta och andningshål för många, vilket påverkar boendes kvalitativa och sociala liv för många år framöver. Dessutom utgår den aktuella detaljplanen ifrån att endast 0,6 x hushåll, gällande parkeringsmöjligheter räcker. Att utgå ifrån att det räcker med antal planerade parkeringsplatser, kommer istället dessutom att bygga in framtida kontroverser och bråk i området. Dessutom så finns heller ingen reflektion på att

gångvägen som är planerad att anläggas mellan längan med Carports och Backtimjegränd med sina radhus, kommer att bli ett irritationsproblem och störningsproblem, vad gäller ljudmässigt och avståndsmässigt för de närliggande radhusen. De hushåll som idag bor i sina radhus på Backtimjegränd, kommer inte ha en acceptabel in- och utpassering med sina bilar alla timmar om dygnet. Dessutom kommer området att få en karaktär av början till en småstad, där radhustänket trycks undan till förmån för mer kvantitativt tänkande kring hur boendet i framtiden ska se ut, vilket personen tycker förfelar områdets karaktär och befintliga trivsel.

Personen ser det som vansinne att trycka upp 1+4 våningar på en byggnad och plats som kommer att dominera både till antal lägenheter samt utrymmesbehov. Med denna detaljplan så har man byggt in så många problem, som på sikt kommer bli mycket uppenbara, både socialt och praktiskt. En ideologi som går ut på att ha blandbebyggelse, måste också ha en praktisk och sociologisk utgångspunkt, med avseende på de personer som redan bor i området, vilka också förväntas att välkomna alla dessa 63 nya hushåll med ett stort antal nya individer i området, vilka i sin tur förväntas leva i samklang med den kultur och miljö som vi redan har idag i området. Generellt kan jag säga att varje område har sin personliga värdegrund och acceptans för nya idéer, både vad gäller utrymmesmässigt samt samklang med grannar och övriga fritidsaktiviteter.

Varför skall man som fastighetsägare i området gå med på detta byggnadsförslag? Lär av historien och gör inte om samma misstag, som på 60- och sjuttioalet, där miljonprogrammet fick sätta en dominant prägel i samhället. Som slutkontenta så förkastar personen fullständigt den aktuella detaljplanen och ser fram emot att fler vågar reagera på det som ses som ett övergrepp på området.

Boende 25 på Rådisvägen

Byggplanen står helt i kontrast till tidigare stadsplan.

Planbeskrivning, planbestämmelse och karta med diarienummer 7317 kvarteret Fyrväpplingen från 1975, anger att området till 50% är parkområde och resterande 50% avsett för gemensamhetslokal (max 1 våning) samt en tennisplan och markering att området ej får bebyggas. Byggnation och tennisbana saknas. (gröna ytor med prickar får ej bebyggas). Hela kvarteret Fyrväpplingen omfattar ca 25ha och har endast 1- och 2 våningsradhus. Högre hus än 2-våningar får ej byggas enligt stadsplanen, samt att hushöjden högst får vara 4,5m respektive 6,5m. Betyder byggplanerna idag att redan fastlagda stadsplaner utan vidare kan åsidosättas? Argumentet ”En mer blandad boendemiljö” saknar helt grund. Området består idag enbart av en- och tvåplanshus och ett insprängt, fem våningar högt,

hus på en yta mindre än en fotbollsplan, medför inte en mer blandad miljö, snarare utgör det ett uppenbart främmande inslag i en annars mycket homogen miljö. Parkeringsproblemen är redan omfattande i området. Många familjer har två bilar för att klara vardagslivet, eftersom kommunikationerna inte har utökats trots all nybebyggelse som skett, bland annat genom två omfattande nybyggda husområden längs Lövstavägen. Då parkeringsplatserna i det senast byggda husområdet inte räcker till, parkerar många idag på Rädisvägen, som redan nu är fullbelagd på kvällar och nätter. Det finns heller inte plats för de boendes bilar inom privata parkeringar. Personen har varit i kontakt med Trafikkontoret med anledning av att stora fordon som parkeras invid utfarten gör att sikten är obefintlig vid utfart och risken för olyckor genom det har ökat på ett helt oacceptabelt sätt. Ett tillskott på 63 lägenheter medför, lågt räknat, ytterligare 80–90 bilar som ska parkeras på ett redan överfullt område – det är helt orimligt.

Den planerade byggnationen skulle beröva oss boende det enda grönområde där både barn och vuxna kan ägna sig åt olika aktiviteter utan att störa andra omkringboende. Platsen är ofta utnyttjad av hundägare för gemensamma eller enskilda träningar. Familjer använder platsen för socialt umgänge i form av lekar med både barn och vuxna. En väsentlig fördel är att när barnen själva leker, familjer umgås eller hundar tränas sker det utan att inkräkta på någons privatliv – den som vill sitta ifred ute på sin uteplats kan göra det eftersom ingen insyn finns just där. Ett femvåningshus kommer att väsentligt förändra möjligheten att njuta av eftermiddags- och kvällssol. Det betyder dessutom att de närmast berörda fastigheternas penningvärde påverkas klart negativt. Att pressa fram en nybyggnation av 63 lägenheter i ett välfungerade och mycket attraktivt område med en ovanligt lyckad blandning av människor från många andra kulturer än den svenska ger inte direkt intryck av att svara mot ett trängande behov. Olägenheterna och de verkliga problem som planen medför gör att Stadsbyggnadskontoret åtminstone borde göra en mycket mer omfattande utvärdering av för- och nackdelar, såväl praktiska som sociala.

Övriga, ej sakägare

Boende på Fregattvägen

Personens synpunkter på planförslaget består framförallt i att området redan är mycket tätbebyggt till skillnad med ett större antal stora fria arealer runtomkring såväl Stockholm Stad som Stockholms Län. Om man vill bygga ett flervåningshus av detta slag, så vore det ju logiskt att bygga det någonstans, där det på sikt kan byggas fler hus av samma slag. Den lilla gräsmattan mellan

radhuslängorna är helt omringad av radhusen så att inga fler hus av detta slag kan komma att byggas i närheten under överskådlig tid. Därmed skapas en isolerad företeelse som för all framtid kommer att utgöra en ful avvikelse i vår boendemiljö. Argumenten som anförs i detta sammanhang som att man vill åstadkomma en mer "blandad bebyggelse" ter sig därför som helt meningslösa, eftersom ett isolerat femvåningshus bland, i övrigt bara radhus och villor, utgör ingen "blandad bebyggelse" i området, utan bara en ful avvikelse. Dessutom är befolkningstätheten i området redan större än i många andra jämförbara områden i Stockholm, varför infrastrukturen redan är utsatt för påfrestningar (vatten, avlopp, värme, el, vägar, p-platser etc.). Det saknas ordentligt bredband redan som det är. Närmaste telefonväxel är långt borta vilket begränsar bredbandshastigheter, ingen fiber finns etc. Allt detta blir bara mer problematiskt med ytterligare 50 hushåll i området. Sist men inte minst, ett femvåningshus av detta slag kommer att begränsa mycket av solen i området, inte bara på ett flertal radhustomter utan även i de befintliga lekparken, fotbollsplaner etc. Personen yrkar därför att detta förslag till detaljplan i första hand förkastas i sin helhet eller i andra hand omarbetas väsentligt så att en eventuell byggnad görs i linje med den övriga bebyggelsen i området (2-våningshus i röd tegel eller dylikt).

Boende på Meteorvägen

Personen tycker det är en alldeles för stor fastighet som markant skiljer sig från övrig bebyggelse. Det kanske blir en varierande och trevlig boendemiljö för de som flyttar in, men absolut inte för oss som bor runtomkring i radhus. Personen har till dags datum INTE fått någon som helst information att planerna på nybyggnation är i full gång. Får det verkligen gå till så här? Ingen av de närmast boende vill ha denna vulgära fastighet uppförd. De som bor här i våra radhus har sin bas i livet i detta område. Här samlas kraft efter jobbet, på kvällar och helger. Personerna kopplar av på sina altandäck. De solar, grillar och bjuder hem vänner året runt. I parken som är ett av få grönområden, promenerar man med hundar och barnvagnar. Barn och vuxna leker i den lilla backen året runt. Som personen uppfattar det, bor det en ganska blandad kategori människor runt parken, både svenskfödda och invandrare. Alla har gemensamt att de trivs i området eftersom det är relativt lugnt och grönt och finns en känsla av att de vet ungefär vilka alla är. Med denna stora fastighet om 63 lägenheter försvinner förortsidyllen. Det blir betydligt mera trafik och människor i rörelse och framförallt så försvinner insynsskyddet totalt. Det blir helt enkelt inte lika trevligt längre att sitta ute på sin altan. Många, däribland personen själv kommer att vilja flytta härifrån. Personligen skulle möjligen kunna tänka mig flerfamiljshus på 2 våningar, men säger

”möjligen” med avseende på att det trots allt endast skulle få byggas
Gemensamhetsanläggningar på denna mark.

Louise Heimler
planchef

Thomas Jansson
stadsplanerare